

Q&A Ubezpieczenie utraty zysku BI

Część 2

1. Czy odszkodowanie obejmuje wyłącznie koszty stałe związane z prowadzoną działalnością? Czy stałe związane z prowadzoną działalnością? Część brokerów uważa, że tak naprawdę ubezpieczenie utraty zysku ogranicza się do ubezpieczenia kosztów stałych z tytułu prowadzonej działalności i to one tak naprawdę są przedmiotem odszkodowania.

Ubezpieczenie od utraty zysku dotyczy zasadniczo dwóch wielkości ekonomicznych – zysku ze sprzedaży oraz kosztów stałych działalności operacyjnej i to one będą przede wszystkim przedmiotem odszkodowania. W przypadku zysku ze sprzedaży, ubezpieczeniem objęta jest wyłącznie ta część zysku, jaką przedsiębiorstwo osiągnęłoby w okresie trwania szkody przy niezakłóconej pracy. Ubezpieczeniem utraty zysku objęte są także nakłady na zapobieżenie wystąpienia szkody i ograniczenie spadku obrotów. Zrekompensowaniu podlegają jednak tylko te wydatki, które wpłynęły na zmniejszenie straty w obrocie i w efekcie straty w zysku brutto (koszty uzasadnione ekonomicznie) oraz koszty poniesione w tym samym celu, chociaż okazały się nieskuteczne.

Dodatkowo, Ubezpieczający może objąć ochroną zwiększone koszty działalności (ZKD) w części przewyższającej iloczyn wskaźnika zysku brutto i wartości unikniętego spadku obrotu (ZDK ubezpieczone odrębnym limitem), wówczas odszkodowanie kompensować może także takie koszty. Ubezpieczający może także ubezpieczyć wyłącznie określone koszty stałe, a nawet jeden koszt stały i wówczas odszkodowanie będzie dotyczyć tylko ubezpieczonych kosztów stałych, tak, więc

kontekst odszkodowania należy zawsze łączyć z posiadanym zakresem pokrycia. Należy także pamiętać, że w przypadku przedsiębiorstw nieosiągających rentowności operacyjnej tzn. takich, których przychody ze sprzedaży nie wystarczają do pokrycia poniesionych operacyjnych kosztów całkowitych, suma ubezpieczenia powinna odpowiadać wielkości kosztów stałych poniesionych w ostatnim roku obrachunkowym pomniejszonych o wielkość straty operacyjnej netto.

2. Czy ubezpieczenie dotyczy tylko i wyłącznie prowadzących księgi rachunkowe, czy również KPiR, ryczałt?

Ubezpieczenie utraty zysku dotyczy wyłącznie przedsiębiorstw prowadzących pełną rachunkowość. Standardowo istnieje wymóg prowadzenia ksiąg rachunkowych, co pozwala zweryfikować wysokość zysku z poprzednich okresów i na tej podstawie ustalić „prognozę” zysku na najbliższy rok obrachunkowy.

3. Czy jeżeli umowa ubezpieczenia mienia zawiera klauzulę katastrofy budowlanej i dojdzie do takiego zdarzenia, to wypłata odszkodowania nastąpi z ubezpieczenia BI, czy tylko z odszkodowania mienia?

W tej kwestii kluczowe są zapisy umowy, jeżeli będzie wprowadzony do umowy zapis, że klauzula katastrofy budowlanej dotyczy również ryzyka utraty zysku, wówczas wypłata odszkodowania nastąpi również z BI, jeżeli w wyniku szkody rzeczowej objętej

zakresem umowy ubezpieczenia Ubezpieczający nie będzie mógł prowadzić swojej działalności. Zazwyczaj ustala się wspólny limit odpowiedzialności na ryzyko katastrofy budowlanej dla ubezpieczenia PD i BI.

4. Czy raty kredytu lub / i opłaty rat leasingowych też są objęte ubezpieczeniem?

Kapitałowa część rat kredytowych nie jest uwzględniana w rachunku zysków i strat i nie ma wpływu na rachunek wyników przedsiębiorstwa. Nie jest, więc kosztem. Raty kredytu nie stanowią kosztu uzyskania przychodu, z wyjątkiem skapitalizowanych odsetek od kredytu. Do sumy ubezpieczenia BI (oprócz ww. odsetek) możliwe jest jedynie wliczenie kosztu innych opłat związanych z kredytem np. opłat bankowych, prowizji czy ubezpieczenia kredytu. Konieczne jest jednak, aby wszystkie te opłaty, a przede wszystkim sam kredyt, związane były z finansowaniem działalności operacyjnej przedsiębiorstwa. Jeśli mamy do czynienia z leasingiem operacyjnym, miesięczne raty leasingu pojawią się, jako koszty uzyskania przychodu. W przypadku leasingu finansowego, raty nie będą stanowiły kosztu uzyskania przychodu (poza ich częścią odsetkową). Przedmiot ubezpieczenia jest zaliczany do składników majątkowych leasingobiorcy i to na leasingobiorcy spoczywa obowiązek dokonywania odpisów amortyzacyjnych. Natomiast odpisy amortyzacyjne są kosztem stałym i mogą być wliczone do sumy ubezpieczenia BI.

5. Co następuje, gdy szkoda wystąpiła 1 dzień przed końcem okresu ubezpieczenia?

Nawet, jeśli szkoda rzeczowa wystąpi w przeddzień lub w ostatnim dniu okresu ubezpieczenia PD / BI i będzie zachodzić odpowiedzialność z ubezpieczenia BI, to, co do zasady Ubezpieczyciel będzie ponosił odpowiedzialność za szkodę w zysku brutto do końca ustalonego maksymalnego okresu ubezpieczenia (MOO). Np., jeżeli umowa ubezpieczenia zawarta jest na okres od 01.01.2020 r. do 31.12.2020 r., ustalony w ubezpieczeniu utraty zysku MOO to 12 m-cy, a szkoda rzeczowa wystąpi 30.12.2020 r. - wówczas odpowiedzialność Ubezpieczyciela za tę szkodę w ubezpieczeniu BI skończy się po 12-stu miesiącach od daty wystąpienia szkody majątkowej tj. 30.12.2021 r. (chyba, że znajdą inne okoliczności, które skrócą ten okres np. szkoda majątkowa nie będzie wywierać negatywnego wpływu na działalność przedsiębiorstwa i wcześniej odzyska ono stan sprzed szkody rzeczowej).

6. Czy w przypadku przedsiębiorstwa prowadzącego działalność w wynajmowanym budynku, istnieje możliwość wprowadzenia do umowy postanowienia dodatkowego, na podstawie, którego szkoda zaistniała w tym budynku (budynek nie jest objęty ochroną w ramach polisy Ubezpieczonego) będzie uruchamiała ochronę z ubezpieczenia BI w zakresie podstawowym tego ubezpieczenia, a nie w ramach klauzuli braku dostępu?

Generalnie w przypadku przedsiębiorstwa prowadzącego działalność w wynajmowanym, który nie jest objęty ochroną w ramach polisy majątkowej Ubezpieczonego, w przypadku zaistnienia szkody rzeczowej w tymże budynku ochrona z ubezpieczenia BI, co do zasady nie będzie uruchamiana. Mechanizmem inicjującym powstanie odpowiedzialności odszkodowawczej z ubezpieczenia BI po stronie Ubezpieczyciela jest szkoda rzeczowa w mieniu, która jest objęta zakresem umowy ubezpieczenia mienia Ubezpieczonego. Jeśli szkoda rzeczowa powstała w mieniu, które nie jest pod kontrolą Ubezpieczonego, to nie może on wpływać na proces odtwarzania czy naprawy tego mienia i nie może mieć wpływu na długość ograniczenia czy przestoju w działalności. Dlatego zazwyczaj ogranicza się ochronę do zakresu klauzuli braku dostępu. Zdarza się jednakże, że Ubezpieczyciele uzgadniają odmienne, indywidualne warunki pokrycia dla takich przypadków.

7. W jaki sposób powinna być wyliczana suma ubezpieczenia w kontekście strat będących wynikiem pandemii (np. dla hoteli, które utraciły możliwość przyjmowania gości na pewien okres oraz takich, które odnotowały spadek po otwarciu). Suma ubezpieczenia, która była deklarowana np. na koniec zeszłego roku nie jest adekwatna do sytuacji bieżącej. Jak podejść do nowo deklarowanej sumy ubezpieczenia przy odnowieniu, czy zgłoszeniu do ubezpieczenia? W szczególności w kontekście długich np. 24 miesięcznych okresów odszkodowawczych i ryzyka niedoubezpieczenia.

Co do zasady zarówno w ubezpieczeniu mienia, jak i ubezpieczeniu utraty zysku podstawą odpowiedzialności jest szkoda rzeczowa w ubezpieczonym mieniu, więc pandemia (i wywołany nią lockdown), jako taki nie powoduje odpowiedzialności w oparciu o OWU. W kontekście samego wyliczania sumy ubezpieczenia i utraty przychodów przez hotele w naszej opinii na pewno warto wziąć pod uwagę negatywny trend (spadek), celem dostosowania do bieżącej sytuacji Ubezpieczonego. Zalecana jest jednak daleko idąca

ostrożność w tej kwestii i indywidualne podejście do kalkulacji sumy ubezpieczenia oraz dostosowanie do potrzeb Klienta. Nie ma w tej kwestii generalnej zasady. Należy pamiętać, że Ubezpieczający w trakcie okresu ubezpieczenia ma prawo do weryfikacji wysokości sumy ubezpieczenia. Dobrym rozwiązaniem, może być także zawarcie umowy ubezpieczenia z tzw. odpowiedzialnością dodatkową.

8. Czy byłoby łatwiej ubezpieczyć przychód z działalności operacyjnej?

Odszkodowanie z ubezpieczenia utraty zysku brutto ma przede wszystkim za zadanie pokrywać faktycznie poniesioną przez Ubezpieczonego stratę, natomiast czysty przychód nie będzie spełniał tego warunku.

9. Jak wylicza się franszyzę czasową dniową?

Czasowa franszyza dniowa ustalona jest na podstawie iloczynu średniej dziennej szkody (utraczonego zysku brutto) w okresie odszkodowawczym oraz określonej w umowie ubezpieczenia liczby dni, przy czym za dzień uważa się dzień roboczy dla danego ubezpieczonego. Dla przykładu, jeżeli średnia dzienna wartość szkody wyniesie 20 tys. zł, a liczba dni wskazana w umowie wynosi 5 dni roboczych, to wysokość franszyzy dla tego przykładu wyniesie 100 tys. zł (20 tys. zł x 5 dni = 100 tys. zł franszyza redukcyjna).

10. Co kryje się pod pozycją kosztów zmiennych w pkt. 5 załącznika nr 1 tj. metoda różnicy: wartość towarów i materiałów sprzedanych? O jakie towary i materiały chodzi?

W poz. 5.4. Załącznika nr 1 do OWU utraty zysku PZU SA należy ująć jeden z podstawowych kosztów zmiennych występujących w firmach zajmujących się działalnością handlową tj. wartość sprzedanych przez przedsiębiorstwo towarów i materiałów po cenie ich zakupu. W zależności od tego, czym dana firma handluje, będą to różnego rodzaju towary i materiały np. dla firmy zajmującej się sprzedażą obuwia, będzie to wartość / koszt zakupionych do odsprzedaży artykułów obuwniczych.

11. Czy przy zmianie stanu produktów uwzględnia się również zapasy i materiały?

Należy uwzględnić zarówno zmiany ilości, jak i zmiany wartości wyrobów gotowych i produkcji w toku. Pozycja ta odnosi się do firm prowadzących działalność produkcyjną i obejmuje zmianę stanu w danym roku obrachunkowym. Aby wyliczyć tę pozycję można skorzystać z poniższego wzoru: Wartość produktów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku według stanu na koniec roku

obrotowego - (minus) wartość produktów gotowych, półproduktów oraz produkcji w toku według stanu na początek roku obrotowego.

12. Jak wyliczać zmianę stanu produktów w firmach usługowych?

Odpowiedź jw.

13. Czy w ubezpieczeniu BI występuje niedoubezpieczenie, jeśli błędnie zostanie obliczona suma ubezpieczenia?

Tak, w ubezpieczeniu BI istnieje niedoubezpieczenie.

14. Co w przypadku, gdy spółka produkuje energię elektryczną we własnym zakresie? W rzeczywistości nie generuje kosztów.

W ubezpieczeniu BI można wyłączyć z pokrycia konkretny koszt i nie wliczać go do sumy ubezpieczenia. Należy jednak pamiętać, aby o tym fakcie poinformować Ubezpieczyciela.

15. Czy w obrocie nie uwzględniamy akcyzy, a odejmujemy akcyzę w części kosztowej?

Podatek akcyzowy jest ściśle związany ze sprzedażą towarów / surowców, dlatego też w przypadku przerwy w działalności jego koszt nie będzie ponoszony, będzie on, więc kwalifikowany do kosztów zmiennych niepodlegających ubezpieczeniu.

16. Czy pensje pracowników i składki ZUS podlegają odszkodowaniu w maksymalnym okresie odszkodowawczym?

Fundusz płac objęty ubezpieczeniem, czyli koszty wynagrodzeń pracowników (jednak bez zmiennej części wynagrodzeń takich jak: premie od sprzedaży, zmiennej części wynagrodzenia w systemie akordowym, wynagrodzenia pracowników sezonowych, itp.) oraz koszty obciążeń wynagrodzeń pracowników (obejmujących m.in. składki na ZUS, Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, odpisy na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych) będą przedmiotem odszkodowania w maksymalnym okresie odszkodowawczym, przy czym przy szacowaniu sumy ubezpieczenia należy ustalić, jaki procent łącznej wartości funduszu płac ma podlegać ubezpieczeniu. Na szacowanie wartości ubezpieczonego funduszu płac mają wpływ różne czynniki m.in. obowiązek minimalizacji szkody przez Ubezpieczonego.

17. Czy jest możliwe zawarcie umowy ubezpieczenia utraty zysku z MOO 18 m-cy (wymaganie banku, leasingodawcy), jeśli polisa PD jest zawarta na okres 12 m-cy?

Okres ubezpieczenia BI nie może być dłuższy niż okres ubezpieczenia PD (zwykle jest to 12 m-cy i w BI i w PD), natomiast maksymalny okres odszkodowawczy może wynosić 18 m-cy, wówczas polisa BI zawarta z okresem ubezpieczenia 12 m-cy będzie miała maksymalny okres odszkodowawczy 18 m-cy.

18. Czy przy ubezpieczeniu z okresem odszkodowawczym 6 miesięcy stawka będzie niższa niż przy 12 miesięcznym? Jaki sposób kalkulacji składki przyjmuje się w takich przypadkach?

Składka za ubezpieczenie utraty zysku jest odpowiednio kalkulowana z uwzględnieniem współczynników okresu odszkodowawczego. Będzie niższa dla okresu odszkodowawczego wynoszącego 6 m-cy niż dla 12 m-cy.

19. Czy jest to produkt korporacyjny? Czy można go sprzedawać klientom MŚP?

Ubezpieczenie utraty zysku jest produktem przeznaczonym dla Klientów korporacyjnych, ale może być również oferowany dla MŚP. Warunkiem nadrzędnym w tym przypadku jest prowadzenie pełnej księgowości przez firmy.

20. Czy ma znaczenie, którą metodę kalkulacji sumy ubezpieczenia utraty zysku wybierze klient? Czy te metody są w jakiś sposób dedykowane danej działalności gospodarczej?

Z punktu widzenia Ubezpieczyciela nie ma znaczenia, którą metodę kalkulacji sumy ubezpieczenia utraty zysku wybierze Klient. Najczęściej stosowaną metodą szczególnie przez firmy produkcyjne jest metoda różnicy.

21. Czy wielkość (wysokość osiągniętych obrotów) firmy ma znaczenie w odniesieniu do możliwości zawarcia umowy ubezpieczenia utraty zysku? Czy chodzi przede wszystkim o prowadzenie pełnej księgowości?

Warunkiem jest prowadzenie przez przedsiębiorstwo pełnej księgowości.

22. Czy za pomocą kalkulatora do wyliczania sumy ubezpieczenia BI, można wyliczyć wysokość odszkodowania?

Nie, kalkulator ten dedykowany jest do wyliczenia sumy ubezpieczenia metodą sumy, bądź różnicy.

23. Załóżmy, że underwriter przedstawił ofertę i podpisał umowę z klientem/brokerem/agentem bez kwestionariusza, przyjmując sumę ubezpieczenia, którą ten podał w zapytaniu? Jaka suma ubezpieczenia zostanie przyjęta w wyniku szkody?

W takim przypadku przyjmowana jest suma ubezpieczenia podana przez Ubezpieczającego, która w przypadku szkody jest szczegółowo weryfikowana przez likwidatorów czy powoływanych ekspertów zewnętrznych. W celu ograniczenia możliwości różnic interpretacyjnych pomiędzy Klientem, a Ubezpieczycielem – zaleca się, aby Klient dostarczył kwestionariusz z wyliczeniem sumy ubezpieczenia przed zawarciem umowy ubezpieczenia.